

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПРВ ОДДЕЛ

СЛУЧАЈ ИЛИЕВСКА против РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Жалба бр.20136/11)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

7 мај 2015

Оваа пресуда ќе стане конечна според околностите наведени во член 44 § 2 од Конвенцијата. Може да биде предмет на редакциски измени.

Во случајот Илиевска против Република Македонија,

Европскиот суд за човекови права (Прв оддел), заседавајќи во Судски совет во состав:

Isabelle Berro, *претседател,*

Elisabeth Steiner,

Khanlar Hajiyev,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Erik Møse,

Ksenija Turković,

Dmitry Dedov, *судии,*

and Søren Nielsen, *секретар на Одделот,*

Расправајќи на затворена седмица на 14 април 2015,

Ја донесе следната пресуда, која беше усвоена на истиот ден:

ПОСТАПКА

1. Случајот беше поведен со жалба (бр.20136/11) против Република Македонија поднесена до Судот согласно член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенцијата“) од страна на македонски државјанин, г-ѓа Марина Илиевска („жалителката“), на 24 март 2011 година.

2. Жалителката беше застапувана од г-дин Б.Ангеловски, адвокат од Крива Паланка. Македонската Влада („Владата“) беше застапувана од нејзиниот агент, г-дин К.Богданов.

3. Жалителката се жалеше дека била изложена на полициска бруталност за време на нејзиниот трансфер од Крива Паланка до (психијатриската) болница Бардовци Скопје, спротивно на нејзините права согласно член 3 од Конвенцијата.

4. На 19 февруари 2014 година овој дел од жалбата е доставен до Владата а остатокот од жалбата е прогласен за недопуштен.

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИТЕ НА СЛУЧАЈОТ

5. Жалителката е родена во 1976 година и живее во Крива Паланка.

A. Трансферот на жалителката до болницата во Бардовци на 29 октомври 2009 година

6. На 24 април 2009 година жалителката била оперирана од рак на стомакот и потоа била подложена на хемотерапија.

7. На 29 октомври 2009 година се чувствувала анксиозно и депресивно и нејзиниот сопруг побарал медицинска помош од болницата во Крива Паланка (110 км оддалечена од Скопје). Д-р М., лекар по општа пракса, дал мислење дека жалителката треба да се префрли во психијатриска клиника во Скопје. Д-р Ц.Т., специјалист по невропсихијатрија во болницата во Крива Паланка, исто така дал мислење дека треба да се префрли во таа клиника со полициска асистенција.

8. Сепак, на 29 октомври, околу 17:00 часот, медицинско возило пристигнало во домот на жалителката во селото Узем. Двајца полициски службеници, кои потоа биле идентификувани како М.Н. и И.А. во подоцнежната кривична постапка, асистирале во трансферот на жалителката до психијатриската болница Бардовци во Скопје, каде таа останала до 31 октомври 2009 година.

9. Релевантните делови од Отпусното писмо од 2 ноември 2009 година од болницата во Бардовци се следните:

“[Ова е] прв прием на (жалителката) во оваа болница; истиот беше спроведен со асистенција на полицијата од Крива Паланка.

Според лимитираните информации добиени од сопругот (на жалителката) по телефон, (се знае) дека од летото оваа година, кога ù бил дијагностициран и била подложена на лечење од рак на стомакот, (жалителката) станала ... меланхолична, летаргична, и се заканувала со самоубиство.

При приемот, [жалителката] беше неухранета, дехидрирана, и имаше неколку хематоми со различна големина, најверојатно од понов датум ... Во однос на нејзината психичка состојба беше депресивна, вознемирена, со солзи во очите, и фиксирана на својата лоша здравствена состојба (рак) ... беше оптоварена со депресивни идеи и имаше параноичен став кон својот сопруг, кој може да е и основан ...

Се отпушта без да биде прегледана или лечена, на барање на сопругот.”

10. По отпуштањето од болницата во Скопје истиот ден жалителката била примена во болницата во Крива Паланка. Рачно напишано лекарско уверение било издадено и евидентирано во болничката книга под бр.2131. На барање на жалителката транскрипт од ова уверение е направен од д-р Г.С. Релевантните делови од ова уверение се следните:

“[Според жалителката] таа била врзана со лисици од страна на полицијата за време на трансферот до психијатриската болница Бардовци, според препораките од лекар. Објективно: хематоми со димензии 2 x 6 cm на двете подлактици околу рачните зглобови; 3 хематоми со димензии 1 x 2 cm на потколениците. На десниот колк, (хематом) со димензии 1 x 2 cm.

Во врска со овие повреди [жалителката] вели дека биле нанесени од тепање и удари со тупаници.”

11. Сепак, на 31 октомври 2009 година жалителката била прегледана и од д-р М. (види став 7 погоре). Релевантните делови од лекарското уверение издадено на тој датум се следните:

“На 29 октомври 2009 година околу 17:00 часот, на барање од сопругот (на жалителката) и како што било предложено (во невропсихијатриското мислење), пациентката била пренесена во психијатриската клиника во Скопје. Жалителката наведува дека била малтретирана за време на трансферот: била тепана и удирана со тупаници по нозете, [трето лице] седело на нејзините нозе, а рацете позади на грбот ѝ биле врзани со лисици. Кога пристигнала болничкиот персонал се однесувал насилно кон неа.

При прегледот ... [следното] е констатирано: [таа] е вознемирена; хематом и гребаница на потколениците, 4-5 гребаници на десната страна со димензии 1 x 2 cm; на левата страна 4-5 (гребаници) со димензии 1 x 2 cm и 2 x 2 cm; хематоми и (две) гребаници на stomакот со димензии 3 x 1 cm; 5 гребаници на грбот со димензии 5 x 6 cm; неколку мали хематоми ...

Пациентот има видливи повреди предизвикани од траума, имено тепање и удирање со тупаници.

Мислење: лесна телесна повреда.”

12. На 15 февруари 2010 д-р М. издал потврда дека на 29 октомври 2009 година жалителката била прегледана и дека било дадено мислење да биде префрлена на психијатриската клиника во Скопје.

13. Во прилог на жалбата пред Судот жалителката достави свои четири фотографии на кои се забележуваат следните

повреди: пет гребаници на долната и средната регија на грбот; две гребаници и хематом на стомакот и неколку хематоми на потколениците.

Б. Полициски извештаи во врска со информациите добиени од трети страни

1. Изјава од С.В., лекар во болницата во Крива Паланка

14. На 21 ноември 2009 година полицијата изготвила службена белешка во врска со информациите добиени од д-р С.В. Како што е наведено во белешката, С.В. одлучил, „за волја на вистината“, да даде релевантни информации како реакција на телевизиското интервју емитувано на 3 ноември 2009 година во кое жалителката навела дека била малтретирана од страна на полициски службеници за време на нејзиниот трансфер до болницата Бардовци. За време на интервјуто таа ги покажала повредите кои наводно ѝ биле нанесени. Релевантните делови од белешката се како што следат подолу:

„... Сакам да кажам дека на 27 октомври 2009 година во 21:00 часот бев повикан, преку дежурниот медицински центар на болницата во Крива Паланка, да интервенирам во итен случај пријавен од страна на сопругот (на жалителката). Пристигнав во пензионерскиот дом во Крива Паланка, каде чекаа (жалителката и нејзиниот сопруг). (Сопругот) ми кажа дека (жалителката) се самоповредила, имено дека телото и главата си ги удирала од сид и кревет; лицето ѝ беше облеано со крв, а имаше крв на подот пред вратата. Тоа сугерираше дека имала нервен слом, за што препишав лекување.

Според мене, а во поглед на погоренаведеното, најверојатно повредите што таа ги покажа пред камерите се самонанесени на датумот посочен погоре, кога јас интервенирав.”

2. Изјава од Л.С., сосетка на жалителката

15. На 3 декември 2009 година Л.С. дала информации на полицијата во однос на изјавите во медиумите од страна на жалителката и нејзиниот сопруг дека жалителката била малтретирана од полицијата. Л.С. изјавила дека сопругот на жалителката ја тепал жалителката во три наврати (таа не ги навела точните датуми кога се случиле наводните тепања, но потврдила дека тоа било „во ноќите во четврток, петок и сабота“). Таа понатаму навела:

„Ноќта во неделата две жени, најверојатно новинарки, го посетија [сопругот на жалителката]. Во вторникот [сопругот на жалителката] покани станари да гледаат на телевизија ‘како полицијата од Крива Паланка работи. Ги ставив во тесно; ќе земам многу пари од нив’.

Лично верувам дека повредите [на жалителката] се нанесени од [нејзиниот сопруг] кој, под дејство на алкохол, ја тепа секој ден пред нивните деца.”

16. Во белешката понатаму се посочува дека четири лица (чијшто идентитет е наведен), заедно со други станари во зградата во која живеела жалителката, би можело да бидат интервјуирани во врска со случајот.

3. Допис во врска со изјавата на Л.С.

17. На 11 јануари 2010 година полицијата го информирала сопругот на жалителката дека на 3 декември 2009 година Л.С. поднела пријава против него и дека е изготвена службена белешка. Како што е наведено во дописот, и сопругот на жалителката и Л.С. биле советувани да престанат да се расправаат во иднина. Во дописот понатаму се наведува дека

Л.С. била предупредена дека во случај на лажно пријавување против неа ќе биде поднесена прекршочна пријава.

В. Кривичната постапка поведена од страна на жалителката

18. Во поднесоците од 27 јануари и 18 февруари 2010 година жалителката поднела кривична пријава за лекарска небрежност против д-р Ц.Т. тврдејќи дека тој наложил таа да оди на психијатриски преглед без да ја прегледа, против В.С., медицинска сестра која била во придружба на жалителката за време на нејзиниот трансфер до Скопје (таа седела на совозачкото седиште), и против М.Н. и И.А., полициските службеници, за малтретирање и нанесување на лесна телесна повреда. Таа тврдела дека на 29 октомври 2009 година била потресена. Со оглед на околностите, нејзиниот сопруг отишол во болницата во Крива Паланка, каде д-р Ц.Т. одлучил дека треба да биде префрлена во психијатриската клиника во Скопје со асистенција на полицијата. Доктор М. исто така дал такво мислење во тој поглед (види став 7 погоре). Жалителката тврдела, меѓу другото, дека М.Н. и И.А. со сила ја внеле во амбулантното возило, наведувајќи дека ја фатиле за рацете и ја одвлечкале до амбулантното возило, неосврнувајќи се на нејзините извици од болка од хируршката интервенција. Откако ја внеле во амбулантното возило со сила ја натерале да легне на креветот а рацете позади на грбот ѝ биле врзани со лисици. И.А. седнала на нејзините нозе. Прво отишле во болницата во Крива Паланка каде д-р Ц.Т. на Б.Ц. дал инструкција, по телефон, да стави инјекција. Жалителката тврдела дека на пат кон Скопје полициските службеници ја тепале, удирале со тупаници и ѝ се заканувале. Како резултат на тоа имала „неколку

повреди (хематоми) по целото тело и екстремитетите и пет до седум траги на грбот од лисиците, за што имам фотографии“. Во прилог на нејзината пријава приложила лекарски потврди (види ставови 9, 10, 11 и 12 погоре).

19. На 31 март 2010 година јавниот обвинител се обратил до Министерството за внатрешни работи со барање за дополнителни информации во врска со инцидентот. Во одговорот од 26 мај 2010 година Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди при Министерството за внатрешни работи доставило „специјален извештај“ за случајот. Тој се повикал на изјавите (што ги доставил во прилог) кои д-р Ц.Т., жалителката и нејзиниот сопруг ги имале дадено на полицијата помеѓу 13 и 15 април 2010 година.

20. Д-р Ц.Т. потврдил дека на 29 октомври 2009 година сопругот на жалителката му кажал дека тие живеат во пензионерскиот дом во Крива Паланка; дека менталното здравје на жалителката е лошо; дека таа пристигнала во нејзината семејна куќа во селото Узем (види став 8 погоре) без негова согласност; дека скршила прозорец за да влезе; дека била агресивна и можела да се самоубие, да ги убие нивните деца или него; дека не соработувала; и дека одбивала да спие и да јаде.

21. Во изјавата сопругот на жалителката потврдил дека менталното здравје на жалителката се влошило од операцијата на стомакот, и дека тој ја објаснил „нејзината состојба“ на лекарите М. и Ц.Т. при неговата посета на 29 октомври 2009 година. Тој исто така ги информирал полициските службеници М.Н. и И.А. за нејзината здравствена состојба додека бил во амбулантното возило со нив на пат кон нивната семејна куќа. Кога пристигнале до куќата ги замолил полициските службеници

да причекаат надвор за да може на жалителката да ѝ објасни дека ќе биде однесена во психијатриска болница. Кога полициските службеници влегле во куќата нивните деца почнале да плачат и да ја прегрнуваат жалителката. Полициските службеници насилно ги одвоиле децата од жалителката; тие ја грабнале за рацете и ја влечкале (на коленици) кон вратата. Откако ситуацијата се смирила и за да не ја повреди жалителката тој ја фатил за нозете, и тој и полициските службеници ја однеле пред амбулантното возило. Потоа полициските службеници ја ставиле во амбулантното возило; рацете позади на грбот ѝ ги врзале со лисици и ја натерале да легне на кревет. За да не мрда, И.А. седнала на нејзините нозе. Полициските службеници останале со жалителката во задниот дел на амбулантното возило, а В.С. седнал на совозачкото седиште. Додека тој се занимавал со децата во куќата, амбулантното возило заминало од таму. Следниот ден тој дознал дека жалителката е однесена во болницата Бардовци; отишол таму, но тој ден не биле дозволени посети.

22. Во исказот даден на 15 април 2010 година жалителката потврдила дека на 29 октомври 2009 година се согласила да биде однесена во психијатриската клиника во Скопје; дека полициските службеници ја грабнале за рацете и ја влечеле; дека пред да ја внесат во амбулантното возило М.Н. ја удрил по грбот со гумена палка; и дека нејзиниот сопруг им помогнал на М.Н. и И.А. да ја однесат до предниот дел на амбулантното возило. Таа исто така изјавила дека не ѝ дале инфузија и инјекција кога стигнале во болницата во Крива Паланка; дека за време на нејзиниот трансфер до болницата во Скопје (амбулантното возило се движело со прекумерна брзина) рацете позади на грбот ѝ ги врзале со лисици; дека И.А. седела на

нејзините нозе и дека таа (И.А.) ја удирала по нозете и главата со гумена палка; дека М.Н. ја грабнал за косата и ги затегнал лисиците; дека и М.Н. и И.А. ја удирале со тупаници и ѝ нанеле повреди на нозете. Кога била примена во болницата Бардовци крвавела и имала модринки.

23. „Специјалниот извештај“ на Министерството понатаму се повикува на изјавите дадени од лекарите С.В. и Л.С. (види ставови 14 и 15 погоре). Во него се наведува дека односните полициски службеници негирале дека примениле било каква сила врз жалителката, а жалителката ги навредувала и викала гласно. Во извештајот исто така се наведува дека В.С. (медицинската сестра) и Ј.Д. (возачот на амбулантното возило) исто така негирале дека полициските службеници употребиле било каква сила врз жалителката. Во извештајот потоа стои:

„кога (полициските службеници) пристигнале во домот (на жалителката) биле предупредени од сопругот (на жалителката) да бидат претпазливи бидејќи Марина има нож со кој може да ги нападне. Од таа причина, предложил прво тој да влезе во куќата за да ѝ каже (на жалителката) дека ќе биде однесена во Скопје на медицински третман. По пет минути (сопругот на жалителката) излегол и ги повикал (полициските службеници) да влезат во куќата. Полициските службеници влегле и ѝ кажале на Марина дека ќе мора да ја префрлат со амбулантно возило до здравствена установа во Скопје. Како одговор на тоа Марина рекла (на сопругот): дали го заслужувам ова од тебе, јас да бидам однесена на медицински третман; јас не припаѓам таму, ти би требало да одиш таму бидејќи секој ден си пијан и постојано мене и децата нè малтретираш и тепаш; целата сум со модринки заради тебе ...

Во текот на трансферот (жалителката) ги навредувала полициските службеници и медицинската сестра, [жалителката] била многу агресивна и лута, викала гласно и се обидувала да се повреди удирајќи си ја главата од прозорецот на амбулантното возило. Полициските службеници и медицинската сестра биле принудени за време на целиот трансфер да ѝ ги држат рацете за ја спречат да се самоповреди или некој од нив да повреди”.

24. На 8 јуни 2010 година, Јавното обвинителство Крива Паланка, повикувајќи се на „специјалниот извештај“ на Министерството и отпусното писмо од болницата во Бардовци, го отфрлило приговорот на жалителката против обвинетите (одлуката нотирала дека медицинската сестра В.С. во меѓувреме починала), наоѓајќи дека наводните кривични дела не се предмет што се гонат по службена должност. На 14 јуни 2010 година жалителката, во својство на тужител, го превзела гонењето и поднела приватна тужба пред Првостепениот суд Крива Паланка („судечкиот суд“) по истите обвиненија како погоре (види став 18 погоре).

25. На 6 октомври 2010 година судечкиот суд ги сослушал д-р Ц.Т., М.Н., И.А., жалителката, која немала правен застапник, и нејзиниот сопруг. Според транскриптот од судското рочиште, изјавата на д-р Ц.Т. е конзистентна со изјавите што тој ги дал на полицијата (види став 20 погоре).

26. Релевантните делови од изјавата на М.Н., како што се опишани во судскиот записник, се како што следат подолу:

„(сопругот на жалителката) пристигна во полициската станица и рече пред колегите и самиот (М.Н.) дека е исплашен дека нешто може да им се случи на децата или (на жалителката), бидејќи кога таа заминала за Узем земала нож и телефонска жица; тие заминале со амбулантно возило до Узем ... [кога влегле во куќата]

(жалителката) се вознемирила и грабнала едно од малолетните деца во рацете; сопругот (на жалителката) ги тргнал децата, а бидејќи таа не сакала да влезе во возилото тој (М.Н.) ја фатил за рацете а нејзиниот сопруг ја фатил за нозете и ја ставиле во амбулантното возило.”

27. И.А. ја потврдила изјавата на М.Н. и навела дека со рацете ја држела легната жалителката за да ја спречи да стане. И М.Н. и И.А. негирале дека употребиле сила или лисици врз жалителката. Тие исто така изнеле дека на жалителката ù било дадено средство за смирување пред да заминат за Скопје.

28. Жалителката поднела приговор против изјавите на обвинетите. Таа понатаму негирала дека сопругот им помогнал на полициските службеници да ја внесат во амбулантното возило; од друга страна, таа повторила дека полициските службеници ја фатиле и ја внеле во амбулантното возило; дека рацете ù биле врзани со лисици, и дека М.Н. ја удирал со гумена палка; дека И.А. седела на нејзините нозе за време на трансферот; дека И.А. ù ја држела устата затворена за таа да престане да зборува, и ја тепала и удирала со тупаници.

29. Сопругот на жалителката потврдил дека тој побарал доктор Ц.Т. да одреди лекување на жалителката. Кога жалителката одбила да влезе во амбулантното возило полициските службеници ја фатиле за рацете и ја влечеле кон амбулантното возило. За да не ја боли тој ја фатил жалителката за нозете и ја внел во возилото. М.Н. ја врзал жалителката со лисици. Сопругот на жалителката негирал дека рекол дека жалителката има нож и жица.

30. На 6 октомври 2010 година судечкиот суд донел пресуда ослободувајќи ги од обвинение Ц.Т., М.Н. и И.А. заради

недостаток на докази. Тој ја прекинал и постапката против В.С. Судечкиот суд утврдил дека:

„Обвинетиот лекар Ц.Т. ... постапил совесно и во согласност со својата должност, а на барање на сопругот [на жалителката] којшто го информирал за состојбата [на жалителката], одредил соодветно лекување; изготвил извештај и препорачал таа да биде префрлена со полициска асистенција во психијатриската клиника во Скопје. [На жалителката] не ѝ бил извршен специјалистички преглед бидејќи била донесена [во болницата] надвор од работното време (а) [д-р Ц.Т.] не бил во канцеларија; откако [В.С.] му кажал по телефон за состојбата [на жалителката], тој одредил да ѝ се даде средство за смирување и [жалителката] да биде префрлена во Скопје. Обвинетите М.Н. и И.А., полициски службеници во полициската станица Крива Паланка повикани да пружат асистенција при трансферот [на жалителката] со амбулантно возило до психијатриската клиника во Скопје, постапиле професионално и во согласност со законот и своите овластувања; тие не употребиле било каква физичка сила врз жалителката и не ѝ нанеле никакви повреди.

Судот го утврдил горното врз основа на доказите изведени на судската расправа, и тоа: усно изведените докази од обвинетите, кои не ги признале наводните кривични дела, како и материјалните докази од предметното досие ... на Обвинителството Крива Паланка кое ... [врз основа на специјалниот извештај на Министерството] ја отфрлило кривичната пријава [на жалителката] ...

Сите овие докази се јасни, неспорни, експлицитни, и меѓусебно поврзани; не постои причина судот да се сомнева во нивната веродостојност ... потпирајќи се на [овие докази] судот одлучи, наоѓајќи дека [доказите] не потврдуваат дека обвинетите ги сториле кривичните дела за кои се товарат.

Судот ја сослуша изјавата [на жалителката] дека ... полициските службеници ја одвлечкале во амбулантното возило; дека рацете ù биле врзани со лисици, и дека М.Н. ја тепала и ја удирала со гумена палка ... дека за време на трансферот лисиците на рацете ù биле затегнати; дека полицискиот службеник И.А. седела на нејзините нозе и ù ја затворила устата за да престане да зборува; и (дека И.А.) ја тепала и удирала со тупаници ...

Судот ја сослуша изјавата на [сопругот на жалителката] дека ... полициските службеници ја фатиле [жалителката] за раце и ја одвлечкале кон амбулантното возило, и за да не ја боли, бидејќи неодамна била подложена на хируршка интервенција, тој ù ги фатил нозете и помогнал да биде внесена во амбулантното возило; дека полицискиот службеник М.Н. ù ја ставила главата меѓу нејзините нозе и ù ги врзала рацете со лисици ...

Судот ги разгледа доказите поднесени со кривичните пријави (медицинските извештаи опишани во ставовите 7, 9, 10, 11 и 12 погоре), и фотографии, но тие не содржат ништо што може да доведе до поинаква оценка на фактичката состојба од утврдената [од страна на судот]. (Овие докази) се медицински докази, врз основа на кои судот утврди дека имало упатство жалителката да биде лекувана во психијатриската клиника во Скопје, а лекарско уверение било издадено за видливите повреди што ги имаше; дека на 29 октомври 2009 година била примена во болницата (Бардовци); дека (во тоа време) била во депресија и имала депресивен и параноичен став кон својот сопруг; дека [таа] имала неколку хематоми од понов датум ... на четири фотографии се гледаа модринки и гребаници на нозете и на телото.

Неспорно е дека заради состојбата [на жалителката] требало да биде префрлена за лекување со асистенција од полицијата; тоа го побарал и нејзиниот сопруг. Таа била примена во соодветна установа за лекување и потоа била отпуштена на барање на

нејзиниот сопруг; повредите опишани во лекарското уверение а видни на фотографиите – хематом и гребаници, кои биле евидентирани во отпусната листа по приемот [на жалителката], се од понов датум. Меѓутоа, од овие докази не може да се заклучи дека [повредите] биле нанесени при трансферот, имено на денот кога [жалителката] била префрлена со амбулантно возило со асистенција на полицијата.”

31. Жалителката ја објавила пресудата и го повторила својот аргумент дека била малтретирана, и се жалела дека д-р Ц.Т. и М.Н. дале лажни изјави; дека пресудата на судечкиот суд била донесена откако судечкиот суд одржал само една расправа; и дека нејзиниот сопруг не дал усни докази пред судечкиот суд.

32. На 15 декември 2010 година Апелациониот суд Скопје ја потврдил утврдената фактичка состојба и даденото образложение од судечкиот суд. Судот повторил дека врз основа на барање од сопругот на жалителката а во поглед на здравствената состојба на жалителката д-р Ц.Т. правилно наложил итно лекување со полициска асистенција. Фактот дека жалителката била хоспитализирана во болницата во Бардовци наместо во психијатриската клиника во Скопје, според насоката на д-р Ц.Т., е ирелевантен, бидејќи медицинската нега што таа ја добила е соодветна. Судот потврдил дека полициските службеници постапиле во согласност со законот и своите должности како полициски службеници.

33. На 9 март 2011 година јавниот обвинител ја информирал жалителката дека нема основ за поднесување на барање за преиспитување на законитоста на пресудите.

34. Според жалителката, таа никогаш немала психичко пореметување, ниту пак примала било каков медицински третман во тој поглед.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 3 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

35. Жалителката се жалела дека третманот на кој била подложена од страна на полициските службеници за време на нејзиниот трансфер со амбулантното возило до болницата Бардовци во Скопје ги повредил нејзините права согласно член 3 од Конвенцијата, кој гласи:

„Никој не смее да биде подложен на мачење, нечовечко или понижувачко постапување или казнување.”

A. Допуштеност

36. Владата не поднесе приговор во врска со допуштеноста на овој дел.

37. Судот нотира дека овој дел не е очигледно неоснован во смисла на член 35 § 3 (а) од Конвенцијата. Понатаму забележува дека не е недопуштен по било кој друг основ. Оттука, мора да се прогласи за допуштен.

B. Основаност

1. Поднесоци на страните

(a) Владата

38. Владата наведе дека тврдењата на жалителката за полициска бруталност биле засновани единствено на отпусното писмо од болницата Бардовци, каде стоело дека нејзините

повреди биле „најверојатно од понов датум“; немало друг вербален или документиран доказ во поткрепа на нејзините наводи. Во отпусното писмо повредите не биле опишани како „свежи“, како што ќе било случај доколку биле нанесени при трансферот на жалителката (кој не траел подолго од еден час). На фотографиите поднесени во прилог (види став 13 погоре) се гледале гребаници на грбот на жалителката, кои имајќи предвид каде се наоѓаат (горната регија на грбот) не можеле да бидат предизвикани од лисиците со кои наводно жалителката била врзана. Што се однесување до наводното врзување со лисици, ниту фотографиите ниту медицинските докази во досието не потврдуваат дека жалителката имала повреди на зглобовите на рацете, што ќе било веројатно да е случај доколку жалителката била врзана со лисици кои обвинетите потоа ги затегнале при трансферот (види став 22 погоре).

39. Таа понатаму изнесе дека описот што жалителката го дала на домашните органи за одредени настани бил прилично недоследен. Во таа смисла таа нотираше дека од доказите поднесени од жалителката во домашната постапка не можело да се утврди дали таа била прегледана од д-р М. пред да биде префрлена во Скопје. Во кривичната пријава (види став 18 погоре) таа се повикала на уверението од 15 февруари 2010 година (види став 12 погоре), што било контрадикторно со наоѓањето на домашните судови дека таа не била прегледана од ниту еден лекар пред нејзиниот трансфер. Дополнително, отпусното писмо од болницата Бардовци не ги потврдило наводите на жалителката дека крвавела кога била примена во болницата (види став 22 погоре). Од друга страна, обвинетите доследно изјавувале дека тие примениле такви мерки (како држење на екстремитетите на жалителката) кои

соодветствувале на нејзината здравствена состојба и имале за цел да спречат жалителката да се самоповреди. Тие ниту ја врзале со лисици ниту ја тепале жалителката. Во таквите околности, Владата констатира дека повредите на жалителката биле нанесени во друг настан од „понов датум“. Тие можеле да бидат последица на тенденцијата на жалителката да се самоповреди или да биле нанесени од трето лице. Во таа смисла Владата се повика на изјавите на лекарите С.В. и Л.С. (види ставови 14 и 15 погоре).

(б) Жалителката

40. Жалителката повторно изнесе наводи дека била тепана и удирана со тупаници за време на трансферот и била врзана со лисици. Сите повреди, вклучувајќи ги модринките нанесени од лисиците, биле опишани во лекарското уверение бр.2131, во прилог на кривичната пријава поднесена против М.Н. и И.А. Таа исто така се повика на својата лична состојба, имено дека неодамна имала хируршка интервенција на стомакот, и дека не била физички силна и тежела само 35 кг. Во таквите околности, не било неопходно рацете да ѝ бидат врзани на грбот со лисици. Лежењето во таква позиција подолг период резултирало со гребнатинките на грбот, кои биле видливи на фотографиите приложени кон предметот (види став 13 погоре). Таа понатаму изнесе дека кога била примена во болницата Бардовци крварела од носот и устата, но не знае зошто во отпусното писмо не бил содржан тој факт. На крај, таа ја оспори веродостојноста на доказите дадени од С.В. и Л.С. Во таа смисла забележа дека доказите изнесени од нив не биле ниту предочени а ниту ценети од домашните судови.

2. Оценка на фактите од страна на Судот

41. Пред да ја разгледа основаноста на случајот, Судот ќе се осврне на спорот на страните во врска со фактите што се релевантни за случајот.

42. Судот повторува дека, при оценувањето на доказите, го има усвоено стандардот на докажување „надвор од разумно сомнение“. Тој усвојува заклучоци кои, по негово мислење, се поткрепени со слободната оценка на сите докази, вклучувајќи заклучоци што може да произлезат од фактите и поднесоците на страните. Според востановената судска пракса, докажувањето може да следи од коегзистенцијата на доволно цврсти, јасни и конзистентни заклучоци или на слични непобитни фактички претпоставки (види *Creangă v. Romania* [GC], бр.29226/03, § 88, 23 февруари 2012, и случаите наведени таму).

43. Тој понатаму повторува дека е свесен за супсидијарната природа на својата задача, и признава дека мора да биде претпазлив во превземањето на улогата на првостепен суд, кога тоа не се смета за неизбежно заради околностите на конкретниот случај (види *McKerr v. the United Kingdom* (dec.), бр.28883/95, 4 април 2000). Сепак, кога се изнесуваат наводи според член 3 од Конвенцијата Судот мора да примени “особено темелна анализа” (види, *mutatis mutandis*, *Ribitsch v. Austria*, 4 декември 1995, § 32, серија А бр.336, и *Georgiy Bykov v. Russia*, бр.24271/03, § 51, 14 октомври 2010), дури и ако одредени домашни постапки и истраги веќе биле спроведени (види *Cobzaru v. Romania*, бр.48254/99, § 65, 26 јули 2007). Со други зборови, во таков контекст Судот е подготвен да биде покритичен за заклучоците на домашните судови. При нивното испитување, Судот може да го земе предвид квалитетот на

домашните постапки и било кои можни грешки во процесот на одлучување (види *Denisenko and Bogdanchikov v. Russia*, бр.3811/02, § 83, 12 февруари 2009). Самиот факт дека домашните судови нашле дека примената на сила не претставувало кривично дело само по себе не ја ослободува договорната држава од нејзината одговорност согласно Конвенцијата (види *Wiktorko v. Poland*, бр.14612/02, § 49, 31 март 2009).

44. Судот во многу прилики оценил дека кога лице е повредено додека е во притвор или на друг начин под контрола на полицијата, секоја таква повреда ќе предизвика цврста претпоставка дека лицето било подложено на малтретирање (види *Corsacov v. Moldova*, бр.18944/02, § 55, 4 април 2006, и *Bursuc v. Romania*, бр.42066/98, § 80, 12 октомври 2004). Обврска е на државата да даде уверливо објаснување како биле нанесени повредите (види *Tomasi v. France*, пресуда од 27 август 1992, серија А бр.241-А, стр.40-41, §§ 108-11; *Selmouni v. France* [GC], бр.25803/94, § 87, ECHR 1999-V; и *Ribitsch*, цитирана погоре, § 34). Во отсуство на такво објаснување, Судот може да извлече заклучоци што може да не се поволни за Владата (види *Orhan v. Turkey*, бр.25656/94, § 274, 18 јуни 2002).

45. Судот нотира дека Владата ги оспори наводите на жалителката за полициска бруталност по две основи: прво таа негираше дека жалителката била врзана со лисици, и второ негираше дека повредите наведени во отпусното писмо од болницата Бардовци а видливи на фотографиите биле нанесени во текот на нејзиниот трансфер до таа болница. Што се однесува до лисиците, таа изнесе дека ниту фотографиите на жалителката ниту пак расположливите медицински докази не покажуваат било какви повреди наводно нанесени од лисици.

Што се однесува до другите повреди, таа наведе дека биле нанесени во претходен инцидент или од страна на самата жалителка (со оглед на склоноста кон самоповредување) или од нејзиниот сопруг (види фотографии 14 и 15 погоре).

46. Судот нотира дека жалителката, во прилог на нејзините тврдења дека била малтретирана од страна на М.Н. и И.А., кои биле вклучени при нејзиниот трансфер до болницата Бардовци, приложи неколку лекарски уверенија и четири фотографии кои покажуваат повреди (хематоми и гребнатинки) на нејзиното тело и екстремитети. Овој доказ беше дел од предметното досие во кривичната постапка против припадниците на полицијата, а исто така беше приложен кон нејзината жалба пред Судот.

47. Што се однесува до релевантните медицински докази, Судот забележува дека жалителката предочи три лекарски уверенија: отпусното писмо во однос на нејзината состојба кога била примена во болницата Бардовци, и две лекарски уверенија од 31 октомври 2009 година, на денот кога била отпуштена од болницата Бардовци. Отпусното писмо не содржеше детален опис на повредите на жалителката. Во него само стоело дека жалителката „имаше неколку хематоми со различна големина, најверојатно од понов датум" (види став 9 погоре). Спротивно на тоа, во лекарските уверенија од 31 октомври 2009 биле специфицирани бројот, положбата на телото и големината на повредите. Во двете уверенија било посочено дека жалителката има неколку хематоми на потколениците, и била наведена нивната големина. Во уверението издадено од страна на д-р М. дополнително е прецизирано дека жалителката имала гребнатинки и хематоми на стомакот и грбот (види став 11 погоре). На фотографиите на жалителката се гледале сите овие повреди (види став 13 погоре). Покрај тоа, а спротивно на

тврдењата на Владата, Судот забележа дека во уверението бр.2131 издадено од болницата во Крива Паланка стои дека жалителката имала хематоми на двата зглобови со димензии 2 x 6 cm (види став 10 погоре).

48. Во такви околности, Судот смета дека постоењето на повредите на жалителката биле доволно поткрепени со соодветни докази. Судот мора да утврди дали повредите биле нанесени од страна на полицијата како што се тврди од страна на жалителката, имено при нејзиниот трансфер со амбулантно возило до болницата Бардовци.

3. Оцена на Судот на утврдените факти

(а) Повредите на грбот, stomакот и екстремитетите на жалителката

49. Судот забележува дека според Владата овие повреди биле нанесени во случки кои претходеле на трансферот на жалителката до Скопје. Во прилог на тоа таа се повика на изјавите што ги дале С.В., лекар во болницата во Крива Паланка, и Л.С., сосетка на жалителката, на полицијата на 21 ноември и 3 декември 2009 година, соодветно. Д-р С.В. изјавил дека на 27 октомври 2009 година бил повикан да интервенира и да пружи медицинска помош на жалителката, која, како што е наведено од страна на нејзиниот сопруг, се самоповредила удирајќи си ги телото и главата од ѕид и кревет. Л.С. изјавила дека жалителката била тепана од страна на нејзиниот сопруг во неколку наврати.

50. Судот забележува дека овие изјави се вклучени во „специјалниот извештај“ на Министерството. Тие биле дел од списите на предметот кој беше разгледуван од страна на јавниот обвинител, а потоа и од страна на судовите (види ставови 23, 24

и 30 погоре). Сепак, ниту јавниот обвинител ниту судовите се повикале на овие изјави во нивното разгледување на фактите и основаноста на случајот. Покрај тоа, тие не превземале никакви чекори за да се испита нивната веродостојност. Покрај овие недостатоци, фактот дека домашните власти не го провериле овој доказ не го спречува судот да го земе истиот во предвид (види *El-Masri v. the former Yugoslav Republic of Macedonia* [GC], бр. 39630/09, § 162, ECHR 2012 година, и *Saadi v. Italy* [GC], бр. 37201/06, § 133, ECHR 2008).

51. Што се однесува до изјавата на Л.С., Судот нотира дека таа не е поткрепена со други докази дека жалителката била физички малтретирана од страна на нејзиниот сопруг. Пред домашните судови или Судот не е доставена историја на домашно насилство. Судот понатаму забележува дека во допис од 11 јануари 2010 година во кој Министерството ја информирало жалителката за изјавата на Л.С., тоа (Министерството) изјавило дека ја предупредило Л.С. дека ако има лажно пријавување прекршочна пријава ќе биде поднесена против неа. Тоа што во отпусното писмо е наведено дека жалителката имала „параноичен став кон нејзиниот сопруг кој може да е основан“ не е доволно Судот да утврди дека повредите на грбот, stomакот и нозете на жалителката биле нанесени од страна на нејзиниот сопруг.

52. Што се однесува до изјавата на д-р С.В., Судот нотира дека таа се однесува на настанот што наводно се случил два дена пред критичниот датум, во кој жалителката се самоповрдила удирајќи си ги главата и телото од ѕид и кревет. Како последица на тоа, нејзиното лице било облеано со крв и имало крв на подот (види став 14 погоре). Д-р С.В. ја дал оваа изјава во полиција на 21 ноември 2009 година откако го видел

интервјуто што било емитувано на 3 ноември 2009 година во кое жалителјата ги покажала повредите со кои се здобила. Судот забележува дека наводниот инцидент од 27 октомври 2009 година и подоцнежната интервенција на д-р С.В. не биле поткрепени од сите други докази (на пример, копија од медицинската евиденција од болницата во Крива Паланка). Сепак, тоа, само по себе, не е доволно да ја поткопа нејзината веродостојност. Во таа смисла Судот забележува дека жалителката не ја предочила со причина што би фрлила сомнеж на нејзиниот кредибилитет. Според тоа, тој ќе ја земе во предвид и ќе ја оцени нејзината доказна вредност во контекст на другите расположливи докази. Во врска со тоа придава особена важност на доказ кој ја потврдува историјата на самоповредување на жалителката откако била оперирана од рак на стомакот. Тој забележува дека во отпусното писмо на болницата Бардовци е нотирано дека болницата била информирана од страна на сопругот на жалителката дека жалителката е склона кон самоповредување (види став 9 погоре). Д-р Ц.Т. исто така потврдил дека сопругот на жалителката му кажал дека жалителката е способна да се самоубие (види став 20 погоре).

53. Во такви околности, Судот смета дека Владата има дадено веродостојно објаснување за тоа како можело да бидат нанесени повредите на грбот, стомакот и потколениците на жалителката (наведено во лекарското уверение од 31 октомври 2009 година и видливо на фотографиите приложени во предметното досие). Тој смета дека не може да утврди „надвор од разумно сомнение“ дека овие повреди биле нанесени од страна на полициските службеници за време на трансферот на жалителката со амбулантно возило до Скопје.

(б) Повредите на зглобовите на рацете на жалителката

54. Судот нотира дека Владата негираше дека жалителката била врзана со лисици за време на нејзиниот трансфер до болницата Бардовци. Таа тврдеше дека нема докази дека таа претрпела било какви повреди во тој поглед.

55. Сепак, Судот веќе има утврдено (види ставови 47 и 48 погоре) дека жалителката имала хематоми на двата зглоба на рацетеи, секој со димензии 2 x 6 см. Овие повреди се опишани во лекарското уверение бр.2131, издадено од болницата во Крива Паланка на 31 октомври 2009 година, истиот ден кога таа била отпуштена од болницата Бардовци. Владата не даде било какво објаснување за тоа како настанале овие повреди. Понатаму, Судот не смета дека повредите на зглобовите на рацете на жалителката можело да бидат нанесени во инцидентот од 27 октомври 2009 година опишан од страна на д-р С.В. Во таа смисла, тој забележува дека Владата призна дека такви повреди разумно може да се предизвикани од лисици (види став 38 погоре). Владата, исто така, не образложи дали жалителката не била врзана со лисици во амбулантното возило во условите што таа го опиша. Во такви околности, Судот наоѓа дека наводите на жалителката во однос на употребата на лисици се доволно убедливи и несомнено утврдени. Според тоа тој мора да испита дали употребата на лисици, со оглед на околностите на случајот, била оправдана.

(i) Општи принципи

56. Судот повторува дека членот 3 од Конвенцијата во апсолутна смисла забранува тортура и нечовечко или понижувачко постапување или казнување, независно од однесувањето на жртвата. Со цел да потпадне под опсегот на

член 3, малтретирањето мора да има минимално ниво на сериозност, а проценката за тоа зависи од сите околности на случајот, како што се времетраењето на постапувањето, физичките или психичките последици и, во некои случаи, полот, старосната возраст и здравствената состојба на жртвата (види *Raninen v. Finland*, 16 декември 1997, § 55, *Извештаи од пресуди и одлуки* 1997-VIII, и врските цитирани во нив).

57. Постапувањето од страна на Судот е оценето како „нечовечко“ бидејќи, меѓу другото, било однапред смислено, било применето со часови и предизвикало или телесни повреди или интензивно физичко и ментално страдање (види *Labita v. Italy* [GC], бр.26772/95, § 120, ECHR 2000-IV). Постапувањето се смета за „понижувачко“ кога било такво што кај жртвите предизвикало чувства на страв, болка и инфериорност што може да ги понижи и навреди и евентуално да го скрши нивниот физички или морален отпор (види *Hurtado v. Switzerland*, 28 јануари 1994, мислење на Комисијата, § 67, Серија А бр.280, и *Wieser v. Austria*, бр.2293/03, § 36, 22 февруари 2007). Со цел казната или постапувањето да бидат „нечовечки“ или „понижувачки“, страдањето или понижувањето мора на било кој начин оди подалеку од неизбежниот елемент на страдање или понижување поврзано со одредена форма на легитимно постапување или казнување (види *V. v. the United Kingdom* [GC], бр.24888/94, § 71, ECHR 1999-IX).

58. Судот повторува дека членот 3 не ја забранува употребата на сила за да се изврши апсење. Меѓутоа, таква сила може да се употреби само ако е неопходна и не смее да биде претерана. Во поглед на лице лишено од слобода, употребата на физичка сила која не била строго неопходна поради неговото однесување го намалува човечкото

достоинство и во принцип е повреда на правото определено во член 3 (види *Wiktorko*, цитирано погоре, § 47).

59. Што се однесува до постапувањето во предметниот случај, Судот повторува дека врзувањето со лисици вообичаено не покрева прашање според членот 3 од Конвенцијата кога е изречена мерка во врска со законско лишување од слобода или притвор и не повлекува употреба на сила, или јавно изложување, повеќе од она што е разумно да се смета за неопходно во дадените околности. Во тој поглед, од значење е на пример дали постои причина да се верува дека лицето би се спротивставило на апсење или би побегнало, би предизвикало повреда или штета, или би прикрило докази (види *Raninen*, цитирано погоре, § 56).

(ii) Примена во конкретниот случај

60. Судот на почетокот забележува дека не е спорно помеѓу страните дека на критичниот датум (29 октомври 2009) жалителката имала една епизода на душевно растројство; таа имала такви епизоди откако била опериран од рак на стомакот (29 април 2009) и била подложена на хемотерапија. Тоа го навело нејзиниот сопруг да бара таа да се лекува во болницата во Крива Паланка. Лекарите М. и Ц.Т. препорачале жалителката да се префрли во скопската психијатриска клиника. Вториот лекар понатаму наложил трансферот да се изврши со полициска асистенција. Полициските службеници М.Н. и И.А., кои биле ангажирани за да се обезбеди асистенцијата, исто така биле предупредени за „состојбата“ на жалителката (види став 21 и 23 погоре). Како одговор на одбивањето на жалителката да влезе во амбулантното возило и нејзиното емотивно однесување кога пристигнале во нејзината куќа (види ставови 21 и 22 погоре),

М.Н. ѝ ги врзал рацете со лисици назад на грбот. Иако некоја форма на ограничување што се применува од страна на полициските службеници може да биде оправдана во случаи кога поединци пружаат физички отпор, или кога тие претставуваат ризик од насилно однесување (види *Y v. Latvia*, бр.61183/08, § 54, 21 октомври 2014, и *Bērziņš v. Latvia*, бр.25147/07, § 90, 25 февруари 2014), Судот треба да се утврди дали употребата на лисици била неопходна и пропорционална во околностите на случајот. Во врска со тоа тој веќе има утврдено надвор од разумно сомнение (види став 55 погоре) дека жалителката, со лисици на рацете зад грбот, била внесена во амбулантното возило и натерана да лежи на грб. Таа останала во таа положба во текот на трансферот од нејзиниот дом во Крива Паланка до болницата Бардовци во Скопје, што, според Владата, траело околу еден час (види став 38 погоре). Во текот на трансферот, М.Н. и И.А. ја држеле жалителката (види ставови 39 погоре) за да ја спречат да стане (види став 27 погоре). Жалителот тврдеше, и остана на ова тврдење пред домашните органи (види ставови 11, 18, 22 и 28 погоре) и пред Судот, дека во текот на трансферот И.А. ѝ седела на нозете.

61. Во таа смисла, Судот смета дека е соодветно да се забележи дека тој нагласи дека лицата во притвор се во ранлива положба и дека властите се должни да ја заштитат нивната физичка добросостојба (види *Tarariyeva v. Russia*, бр.[4353/03](#), § 73, ECHR 2006-... (извлечоци); *Sarban v. Moldova*, бр.[3456/05](#), § 77, 4 октомври 2005; *Trubnikov v. Russia*, бр.49790/99, § 68, 5 јули 2005; и *Mouisel v. France*, бр.[67263/01](#), § 40, ECHR 2002-IX). Истото важи и за жалителката, која, за време на трансферот со амбулантното возило, била во рацете на полицијата, па според тоа под нејзина контрола. Понатаму, Судот придава големо

значење на здравствената состојба на жалителката во релевантното време. Иако немала историја на психички нарушувања (види став 34 погоре), таа би можело да се смета дека е ранлива заради нејзините посебни медицински потреби во поглед на нејзината психичка состојба (види, *mutatis mutandis*, *Rivière v. France*, бр.33834/03, § 63, 11 јули 2006; *Keenan v. the United Kingdom*, бр.27229/95, § 111, ECHR 2001-III; и *Aerts v. Belgium*, 30 јули 1998, § 66, Извештаи 1998-V). Понатаму, Судот ја забележува непријатноста со која жалителката се соочила како резултат на нејзината неодамнешна операцијата од рак и последователната хемотерапија, како и нејзината физичка слабост (види точки 9 и 40 погоре).

62. Под претпоставка дека целта на врзувањето со лисици било спречување на самоповредување (види став 39 погоре), Судот смета дека, со оглед на контекстот на третманот на кој била подложена жалителката и нејзината здравствена состојба, не е демонстрирано дека употребата на лисици во текот на преносот била пропорционална. Судот забележува дека ова прашање не било разгледано во домашната постапка. Исто така, Владата не даде аргументи пред Судот дека други, помалку строги мерки и мерки на претпазливост не биле на располагање за да се намалат можностите за самоповредување без кршење на личната самостојност на жалителката. Судот забележува дека двајца полициски службеници седеле до жалителката во текот на трансферот до болницата Бардовци. Понатаму, не е јасно дали на жалителката ѝ бил даден некаков медикамент. Во оваа смисла, Судот забележува дека полициските службеници и жалителката дадоа спротивставени докази за тоа дали било дадено средство за смирување на жалителката пред да биде пренесена во болницата Бардовци (види ставови 22 и 27

погоре). Домашните судови не успеале да го утврдат овој факт (види став 30 погоре). На крај, Судот забележува дека ниту сопругот на жалителката, ниту кој било друг роднина не ја придружувал жалителката за време на нејзиниот трансфер со амбулантното возило.

63. Од тие причини тој смета дека во конкретниот контекст на случајот Судот не може да препознае никаков основ за да се прифати дека било пропорционално жалителката да биде врзана со лисици, како што таа опишала, во текот на трансферот до болницата во Скопје. Од гореспоменатото Судот заклучува дека врзувањето со лисици на жалителката за време на нејзиниот трансфер до болницата во Скопје претставувало понижувачко постапување спротивно на член 3 од Конвенцијата. Оттука, има повреда на овој член.

II. ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

64. Член 41 од Конвенцијата предвидува:

„Ако Судот оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на нејзините протоколи, и ако внатрешното право на заинтересираната Висока страна договорничка овозможува само делумно отстранување на последиците на таа повреда, Судот и дава на оштетената страна, доколку е потребно, правично задоволување.”

A. Штета

65. Жалителката бараше 5.000 евра на име на нематеријална штета за физичката болка и психичко страдање кои ги претрпела како резултат на наводната повреда.

66. Владата го оспори барањето на жалителката како неосновано.

67. Имајќи го предвид своето наоѓање согласно член 3 од Конвенцијата, Судот смета дека е разумно да се додели целосната сума побарувана од жалителката според ова заглавие, плус било која такса што може да биде наплатена.

Б. Трошоци

68. Жалителката побаруваше и 500 евра за патни трошоци поврзани со нејзиниот трансфер од Крива Паланка до Скопје, како и за добивањето на медицински доказен материјал (лекарски уверенија). Таа не обезбеди било какви документи во таа смисла. На крај, побаруваше 300 евра за правното застапување пред Судот.

69. Владата ги оспори горните побарувања како неосновани и прекумерни.

70. Согласно праксата на Судот, жалителот има право на надомест на трошоци само доколку се покаже дека истите се однесуваат на најдените повреди и биле навистина и нужно направени и се разумни во количината (види *Editions Plon v. France*, no. 58148/00, § 64, ECHR 2004-IV). Во односниот случај, со оглед на расположливиот материјал и горните критериуми Судот го одбива побарувањето за трошоци во домашната постапка и смета дека е разумно на жалителката да ѝ се додели целосната побарувана сума за постапката пред Судот, плус било која такса која би можела да биде наплатена.

В. Затезна камата

71. Судот смета дека затезната каматна стапка треба да се заснова на маргиналната стапка за позалмица на Европската централна банка, на која треба да ѝ се додадат трипроцентни поени.

ОД ТИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ, ЕДНОГЛАСНО,

1. *Ја прогласува* жалбата за допуштена;
2. *Смета* дека има повреда на член 3 од Конвенцијата заради тоа што на рацете ѝ биле ставени лисици за време на нејзиниот трансфер од Крива Паланка до болницата Бардовци во Скопје;
3. *Смета* дека
 - (а) одговорната држава треба да ѝ ги плати на жалителката, во рок од три месеци од денот кога пресудата ќе стане конечна согласно член 44 став 2 од Конвенцијата, следните суми, кои треба да се конвертираат во националната валута на одговорната држава по стапка која е применлива на денот на исплатата:
 - (i) EUR 5,000 (пет илјади евра), плус било која такса што би можела да биде наплатена, на име на нематеријална штета;
 - (ii) EUR 300 (тристотини евра), плус било која такса што би можела да биде наплатена, на име на трошоци;
 - (б) по истекот на горенаведените три месеци до исплатата ќе биде исплатена обична камата на горните суми, по стапка еднаква на маргиналната стапка за позајмица на Европската

централна банка за односниот период плус трипроцентни поени;

4. *Го отфрла* остатокот на барањето на жалителката за правична отштета.

Изработено на англиски јазик, и поднесено во писмена форма на 7 мај 2015 година, согласно Правилото 77 став 2 и 3 од Деловникот на Судот.

Søren Nielsen
Секретар

Isabelle Berro
Претседател